

یادداشت

روایت عجلولانه جنگ ۱۲روزه

نگس ملک‌زاده

کارشناس آموزشی

رورد شتاب‌بده محتوای «جنگ ۱۲روزه» به برنامه درسی، بار دیگر تناقضی آشنا را در آموزش‌وپرورش آشکار کرد: نهاد کند در انجام وعده‌های بنیادین، اما عجیب‌وغریب جایک در اجرای پروژه‌های نمایشی. این بار نیز به‌جای تکیه بر پژوهش، زمان و کار کارشناسی، تصمیمی فوری اتخاذ شد که نه‌تنها حساسیت‌های موضوع را نادیده گرفت، بلکه عمق فاصله دستگاه تعلیم و تربیت با نسل امروز را دوباره یادآور شد و نتیجه آن شد که این کتاب و محتوای تهیه‌شده، دستمایه نقد فضای مجازی قرار گرفت. روشن است روایت رخدادی مانند جنگ ۱۲روزه، با بار سنگین انسانی، سیاسی و تاریخی، برای کسانی که این روزها را از نزدیک دیده‌اند، نیازمند فاصله‌گذاری زمانی، بررسی چندصدایی و نگاه میان‌رشته‌ای است؛ نه یک خط تولید سریع محتوا. شگفت آنکه جمع‌شدن ناگهانی قطار نویسندگان خود نشان‌های است از اینکه به‌جای انسجام روایی، بیش از هر چیز به تکمیل یک پروژه فوری فکر شده است. ادعای تقویت هویت ملی هم با این شتاب‌زدگی سازگار نیست. هویت، لایه‌هایی عمیق و زمان‌بر دارد و با محتوای خلق‌الساعه نه شکل می‌گیرد و نه تثبیت می‌شود. حقیقت این است که دانش آموز امروز بیش از گذشته نسبت به رفتارهای نمایشی حساس است. او به‌خوبی می‌فهمد کجا هدف «آگاهی» است و کجا هدف «اقدام نمایشی». واکنش همان دانش‌آموز در فضای مجازی، گویاتر از هر تحلیل دیگری است. «آموزش‌وپرورش به هیچ‌کدام از قول‌هایش عمل نکرد، اما این یکی را عجیب سریع اجرا کرد!» این جمله کوتاه، سندی است بر کاهش سرمایه اجتماعی آموزش‌وپرورش و نشان‌های از بی‌اعتدای نسلی که بارها شاهد دخل‌وتصرف‌های شتابی در برنامه‌های درسی بوده است. نظام آموزشی اگر قصد دارد روایت‌های ملی را در جان نسل آینده بنشاند، باید راهی جز این انتخاب کند. محتواهای هویتی با تأمل، گفت‌وگو با متخصصان و درگیرکردن معلمان و خانواده‌ها شکل می‌گیرند. تصویرسازی از یک رویداد ملی، بدون ارزیابی اثر روایی، بدون سنجش سطح فهم مخاطب و بدون لحاظ‌کردن ظرافت‌های روایی، تنها به مقاومت ذهنی دانش‌آموز می‌انجامد، نه به تعمیق هویت.

مشکل اصلی این نیست که «جنگ ۱۲روزه» نباید تدریس شود؛ مسئله این است که چگونه و در چه زمانی باید تدریس شود. شتاب‌زدگی در روایت، همیشه سطحی‌سازی را به دنبال دارد و سطحی‌سازی در آموزش، خطایی استراتژیک است. آموزش‌وپرورش اگر می‌خواهد به‌جای فاصله‌انداختن، پیوند ایجاد کند، باید از این الگوی عجلولانه فاصله بگیرد و به سمت صبر، دقت و تولید محتوای معتبر بازگردد.

گزارش

نبرد نافرجام با آتش سوزی «الیت»

کنج‌یابان یا شکارچیان: چه کسی آتش زد؟

مدیرکل منابع طبیعی غرب مازندران با تأکید بر اینکه هیچ کم‌وکسری از نظر امکانات نداریم و همه امکانات به اندازه و کافی است، می‌گوید: «مروز یک پرواز هواپیمای ایلووش را داشتیم که نقطه‌زنی کرد. در حال حاضر پنج فروند بالگرد در منطقه مستقر و در حال هلی‌در نیروهای منابع طبیعی به بالای منطقه است». او درباره عامل آتش‌سوزی هم توضیح می‌دهد: «قطعا عامل انسانی است. ممکن است کار حفاران غیرمجاز باشد که می‌پیداکردن کنج وارد منطقه می‌شوند یا شکارچیان».

الیت جز، منطقه حفاظت‌شده است

خبرنگار «شرق» صبح روز جمعه ۳۰ آبان‌ماه هم‌زمان با سوختن جنگل‌های الیت مازندران به عنوان بخشی از منطقه حفاظت‌شده چهارپایه مازندران، با مدیرکل محیط زیست این استان تماس گرفت، اما کنعانی، مدیرکل حفاظت محیط زیست مازندران، جواب تلفن را نداد و فقط از طریق پیامک به خبرنگار «شرق» اطلاع داد که نیروهای محیط زیست در خاموش‌کردن آتش‌سوزی الیت مشارکت دارند. او به این پرسش که آیا محدوده دچار حریق، منطقه حفاظت‌شده چهارپایه است یا خیر، پاسخ نداد و گفت با توجه به مصوبات کمیته مدیریت بحران، مدیرکل مدیریت بحران، سخگوی اطلاع‌رسانی است.

هادی کیادلیبری، معاون سازمان حفاظت محیط زیست، با اشاره به پرواز هواپیمای ایلووش برای آب‌پاشی این پرواز را موفقیت‌آمیز و مؤثر برای اطفای حریق الیت می‌داند و در پاسخ به این پرسش که آیا محدوده دچار حریق جزء منطقه حفاظت‌شده و تحت مدیریت محیط زیست است، به «شرق» می‌گوید: «اینجا منطقه حفاظت‌شده چهارپایه است. شب‌های تند و حیات وحش خوبی هم دارد، اما اینکه الا آن برخی دوستان می‌گویند این منطقه برای سازمان محیط زیست است نه منابع طبیعی، بیشتر فراقتنی است».

معاون محیط زیست سازمان محیط زیست که روز جمعه ۳۰ آبان‌ماه در الیت حضور داشت، در پاسخ به این پرسش که آتش الیت چه زمانی خاموش می‌شود، می‌گوید: «پیش‌بینی دقیق زمان خاموش‌کردن آتش ممکن نیست؛ چون آتش تاکنون چند بار فروکش کرده و دوباره شعله گرفته است. آتش بیشتر داخل لاشبرگ‌هاست و گاهی اصلا دیده نمی‌شود، اما با وزش باد دوباره شروع می‌شود. این لاشبرگ‌ها به عنوان مواد قابل اشتعال در کف جنگل واقعا زیاد است و هر لحظه احتمال دارد آتش از جایی سر بلند کند».

اعزام بالگرد ابراد دارد

کیادلیبری با اشاره به در‌سرها و دشواری‌های هماهنگی برای بالگرد می‌گوید: «معمولا اگر بگوییم پنج درخت آتش گرفته، بالگرد برای آن نمی‌فرستند. کلا در زمینه هماهنگی برای اعزام بالگرد و سرعت عمل برای این کار، ایراداتی وجود دارد و نمی‌توان آن را انکار کرد. نیروهای زمینی هم خیلی زحمت کشیده‌اند، بارها آتش را خاموش کردند، اما باز از جای دیگر بالا آمد. قطعا برای چنین مسائل بحرانی باید هماهنگی و سرعت عمل بسیار بالا داشته باشیم». او درباره خسارت به جنگل‌های الیت، با تأکید بر اینکه هنوز برآورد خسارت و وسعت آتش‌سوزی ممکن نیست، می‌گوید: «فعالا» که در آتش حضور داشتند، به من گفتند خوشبختانه درختان جوان‌تر و زنده نسوخته‌اند و بیشتر درختان کهنسال سوخته‌اند».

هشدار یک کنشگر محیط زیست

یکی از کنشگران محیط زیست که در اطفای حریق الیت حضور داشت، به «شرق» می‌گوید: «در اینکه مسئولان در اطفای حریق کوتاهی کردند، شکی نیست، اما در حال حاضر شرایط منطقه به شکلی نیست که بخوانده دروغ بگویند. رئیس ستاد مدیریت بحران استان مازندران سه‌شنبه‌شب اعلام کرد آتش مهار شده، درحالی‌که مهار نشده بود. بنابراین این نکته مهم است؛ ندیدن شعله‌های آتش به معنای پایان آتش‌سوزی نیست. نباید تا چند روز آنجا دودی دیده شود. در الیت دو هفته دود وجود داشت و با باد شدید آتش شعله‌ور شد. اعلام زودهنگام اطفای حریق موجب می‌شود نیروهای انسانی و بالگردها منطقه را ترک کنند و فقط عده‌ای مردم محلی با دست خالی باقی بمانند».

گزارش «شرق» از فعالیت یک سایت همسریابی که سازوکاری هم برای ثبت‌نام کودکان زیر ۱۸ سال

به عنوان کاندیدای ازدواج فراهم کرده است

پلتفرمی که کودک همسری را ممکن می‌کند

مدیر اجرایی سایت آدم‌و‌حوا؛ ماده ۱۰۴ قانون مدنی سن ازدواج را برای زنان از ۱۳ سال و برای مردان از ۱۵ سال گذاشته است.

از نظر حقوقی ما تکلیف داریم عضویت را بپذیریم و نمی‌توانیم مانع ثبت‌نام کسی شویم که طبق قانون در آن بازه سنی قرار دارد

هدفش افزایش آگاهی فرزندان و آماده‌سازی او برای ازدواج باشد؛ ما با برنامه‌های آموزشی جای‌خالی نهادهای دیگر را دنبال می‌کنیم». اصغری معتقد است: «سن به‌تنهایی معیاری قاطع برای آمادگی ازدواج نیست؛ فهم و آمادگی ازدواج مجموعه‌ای از پارامترهاست». او در ادامه به یکی از موارد ازدواج دخترى ۱۵ساله اشاره می‌کند: «در یکی از روستاها، دختری حدود ۱۵ سال داشت و پس از بررسی مشاور و روان‌شناس «امادگی» او مورد تأیید قرار گرفت. وقتی مشاور و روان‌شناس تأیید کنند آن فرد آماده ازدواج است، چه کسی باید مانع شود؟». در واکنش به انتقادهای جامعه، نسبت به ازدواج زیر سن قانونی اصغری می‌گوید: «اینها موارد مصداقی و نه نمونه‌های کلی است. از ۷۰ هزار فرم ۲۵، ۲۶ مورد مصداقی هستند. وقتی مصداقی بررسی شده و کارشناسان آن را تأیید کرده‌اند، ادعای کلی علیه سامانه درست نیست». مدیر این سایت درباره فرآیند ثبت‌نام افراد زیر ۱۸ سال هم توضیح می‌دهد: «کاربر هنگام ثبت‌نام باید حدود ۸۰ سؤال را تکمیل کند؛ فرمی که معمولا نزدیک به ۵۰ دقیقه زمان می‌برد. کاربر باید یک «رابط» معرفی کند که در ۹۰ درصد موارد مادران رابط هستند و مدارک را بارگذاری می‌کنند. سامانه از طریق سیستم‌های استعلامی با مراجع حکومتی و اطلاعات را احراز می‌کند. مقناضی آزمون‌های شخصیت‌شناسی از جمله کتل، آزمون هوش هیجانی و پابندى مذهبی را تکمیل می‌کند. سیستم‌های هوشمند، رفتار کاربر را تحلیل می‌کنند؛ در «آدم و حوا» پروفایل کاربری نداریم، بلکه «برونده شخصیتی» تشکیل می‌شود. تیم کارشناسی با خود مقناضی و رابط‌های او گفت‌وگو می‌کند. آموزش می‌دهد و تیک «ثبت توجیه» را قبل از ارائه خدمات می‌زند». او درباره محدودیت در ارسال اطلاعات تماس یا آیدی بین طرفین هم می‌گوید: «الگوریتم‌های هوش مصنوعی ما با دقت بالا اجازه ارسال شماره یا آیدی را نمی‌دهند؛ اگر کسی تلاش کند مسیر را دور بزند، سیستم او را مسدود می‌کند».

سامانه فقط برای ازدواج دائم است

اصغری توضیح می‌دهد که سامانه از مرحله خواستگاری تا پس از ازدواج پیگیری می‌کند: «به محض اینکه خواستگاری در فرآیند قرار می‌گیرد، سیستم فالوآپ و پیگیری اگر نتواند از دختر و پسر خبر بگیرد، کارشناس وارد می‌شود و پیگیری می‌کند که تا مانع برطرف شود. ما پیگیری‌های سه‌ماهه، شش‌ماهه و سالانه داریم. اردوهای آموزشی و توانمندسازی زوج‌ها را برگزار می‌کنیم؛ مثلا اردویی برای زوجین در شلمچه و اردویی در مشهد با همکاری مؤسسات دیگر هم داریم. سامانه آدم و حوا فقط برای ازدواج دائم و فقط برای یک همسر است، نه آنکه برای ازدواج موقت و نه تعدد زوجات باشد. اگر کسی سابقه طلاق داشته باشد، می‌تواند ثبت‌نام کند ولی در مورد ازدواج دوم اینطور نیست، در مورد درخواست‌هایی که برای همسر دوم آمده بود، با وجود رضایت‌نامه محضری ما خدمات نداریم. ما فقط برای ازدواج دائم و یک‌همسری فعالیت می‌کنیم». همچنین او در پایان صحبت‌هایش به ظرفیت سازمانی اشاره می‌کند: «حدود ۵۰ نفر به‌طور مستقیم در مجموعه کار می‌کنند. دفتر مرکزی در تهران و دفتر پشتیبانی و فنی در مشهد است».

پشتیبانی سایت؛ ما فقط معرف هستیم

پیش از گفت‌وگو با مدیر این سایت، خبرنگار «شرق» در تماس برای پیگیری ثبت‌نام دختری ۱۳ساله، با اپراتور این سایت، در این توضیح مواجه شد که «آدم و حوا» فقط به عنوان معرف فعالیت می‌کند. اپراتور سایت، در همان ابتدا بدون سؤال و توضیحی، اعلام کرد که ثبت‌نام یک کودک ۱۳ساله مشکلی ندارد. او در ابتدای تماس توضیح داد که این دختر ۱۳ساله سواد کافی برای استفاده از سایت را ندارد و درخواست شد که ثبت‌نام و پیگیری‌ها توسط یک بزرگسال انجام شود. پس از آن در پاسخ به نگرانی درباره احتمال سوءاستفاده بعد از ثبت‌نام در سامانه، کارشناس سایت توضیح داد که فرم‌ها بر اساس «صداقت کاربران» تکمیل می‌شود و در صورت مشاهده تخلف در جلسات حضوری کاربران باید موضوع را به سامانه گزارش دهند. با این حال، این کارشناس اشاره‌ای به سازوکارهای تخصصی حفاظت از افراد زیر ۱۸ سال، فیلتر سنی، با کنترل هویت نکرد. با اینکه طبق قوانین دختر زیر ۱۳ سال نیاز به اجازه دادگاه دارد، در مورد این موضوع توضیح داد: «باید فرم این خانم پر شود و مدارک و مشخصات ذکر شود، بعد از آن در صورت نیاز به حکم رشد از طرف دادگاه، همکاران را شما تماس خواهند گرفت». در ادامه، زمانی که سؤال شد آیا سامانه تا زمان عقد در کنار خانواده خواهد بود، او توضیح داد نقش مجموعه «وساطت و آشنایی اولیه» است و تحقیق درباره فرد، بررسی سلامت روانی و اجتماعی طرف مقابل و سایر مسئولیت‌ها به خانواده‌ها واگذار می‌شود: «ما فقط افراد را آشنا می‌کنیم». در بخش پایانی تماس، زمانی که درباره وجود تماس‌ها با دوره‌های آموزشی برای تصمیم‌گیری بهتر سؤال شد، اپراتور فقط به محتواهای داخل این سامانه اشاره کرد.

ازدواج زیر سن قانونی ممنوع شود

مضمره شاهنظری، مدیر واحد خودمراقبتی جنسی انجمن صدای بارا، درباره پیامدهای ازدواج کودکان زیر ۱۸ سال و آسیب‌های ناشی از آن به «شرق» توضیح می‌دهد: «کودک‌انی که در سن ۱۰ تا ۱۶ سال ازدواج می‌کنند، با آسیب‌های روانی و اجتماعی مواجه‌اند. تجربه ما در برخورد با این برونده‌ها نشان می‌دهد که این کودکان آمادگی روانی و اجتماعی برای زندگی مشترک ندارند. تربیت فرزند، ارتباط سالم با همسر و تصمیم‌گیری‌های زندگی مشترک همه نیازمند مهارت و رشد عاطفی است که افراد زیر ۱۸ سال هنوز به آن دست نیافته‌اند». او با اشاره به تأثیر سسن پایین مادران بر تربیت فرزند تأکید می‌کند: «مشکل عمده این است که کودکان، هویت فردی و هوش هیجانی کافی ندارند. هنوز نمی‌توانند هیجانات خود را مدیریت کنند یا مهارت‌های اجتماعی و ارتباطی لازم را داشته باشند. در نتیجه، ارتباط با همسر و فرزندان آسیب می‌بیند». شاهنظری می‌گوید مشکلات اقتصادی و فرهنگی نقش مهمی در ازدواج کودکان دارند: «بیشتر کودک‌انی که با آنها کار کرده‌ایم، از مناطق محروم بوده‌اند؛ جایی که فقر و محدودیت‌های اجتماعی باعث می‌شود خانواده‌ها به ازدواج زودهنگام تن دهند. این موضوع در روستاهای اطراف استان‌هایی مانند سیستان‌وبلوچستان و کرمان مشهود است. در بین برونده‌هایی که داشتیم، یک مادر که در ۱۴سالگی ازدواج کرده بود، در ۲۸سالگی با ما تماس گرفت. دختر کوچکش ۱۲ساله بود و او هیچ مهارتی برای تربیت فرزند نداشت که همین منجر به ایجاد مشکلاتی برایش شد بود. تجربه نشان می‌دهد این مادران، به دلیل کمبود رشد روانی و اجتماعی، نمی‌توانند رابطه مناسبی با فرزند یا همسرشان برقرار کنند. در این برونده، مادر حتی در تصمیم‌گیری‌های مهم با همسرش مشارکت نداشت و همه امور به صورت تحمیلی بر او اعمال می‌شد». او درباره فعالیت‌های واحد خودمراقبتی جنسی در مجموعه خود توضیح می‌دهد: «کار ما ارائه مشاوره و راهکار به والدین است، نه درمان مستقیم. ما به والدین آموزش می‌دهیم که مسائل جنسی و مراقبت‌های روانی کودک زیر ۱۸ سال را جدی بگیرند و از هرگونه آزار و خشونت جنسی جلوگیری کنند. این آموزش‌ها شامل موضوعاتی از اضطراب کودکان و مشکلات اقتصادی در مهارت‌های تربیتی و خودمراقبتی است. والدین می‌توانند از طریق موتورهای جست‌وجوگر، «مشاوره کودک و نوجوان رایگان صدای بارا» را پیدا کنند و با ما تماس بگیرند. ما تنها مرکز ارائه مشاوره رایگان برای کودکان در ایران هستیم و سعی می‌کنیم راهکارهای اصولی و علمی ارائه دهیم». شاهنظری بر ضرورت اصلاح قانون تأکید می‌کند: «فعالان اجتماعی و انجمن‌ها باید این موضوع را به مجلس ببرند و تصویب کنند که زیر سن قانونی ازدواج ممنوع شود. به مغزی، مهارت‌های عاطفی و اجتماعی کودکان زیر ۱۸ سال هنوز تکمیل نشده و نمی‌توان مسئولیت‌ها مادرشدن یا زندگی مشترک را بر عهده آنها گذاشت. البته کشور با تربیت درست کودکان گره خورده است و ازدواج زودهنگام به این روند آسیب می‌زند».

کودکان گره خورده است و ازدواج زودهنگام به این روند آسیب می‌زند».

خبرخوان

سهم ۴۱درصدی آنتی بیوتیک در نسخه‌های سریایی

مدیر کل دفتر نظارت و پایش فرآورده‌های سلامت‌محور سازمان غذا و دارو براساس بررسی نسخ سریایی سال ۱۴۰۳، گفت بیش از ۴۱ درصد از نسخ حاوی آنتی‌بیوتیک بوده است. نازila یوسفی به مناسبت هفته جهانی آگاهی از مقاومت میکروبی افزود: «پنج داروی پرمصرف خوراکی شامل سفکسیم، کوآموکسی‌کلاو، آزیترومایسین و آموکسی‌سیلین بوده است. این اطلاعات براساس بررسی نسخ بیمه‌شدگان تأمین اجتماعی استخراج شده است». او ادامه داد: «در بخش آنتی‌بیوتیک‌های تزریقی، پرتجویزترین داروها شامل سفازولین، پنی‌سیلین و سفتریاکسون هستند که رتبه‌های یک تا سه تجویز را به خود اختصاص داده‌اند». به گفته او، بررسی‌ها نشان می‌دهد درصد نسخ حاوی آنتی‌بیوتیک در شهرهای مختلف متفاوت است و این پراکندگی گویای تفاوت الگوی مصرف در نقاط مختلف کشور است، گرچه میانگین تجویز منطقی حدود ۲۰ درصد است، اما در برخی استان‌ها میزان مصرف آنتی‌بیوتیک در نسخ به بیش از ۶۰ درصد می‌رسد؛ یوسفی با تأکید بر ضرورت خودداری از مصرف خودسرانه و بدون تجویز پزشک بیان کرد: «مدیریت مصرف آنتی‌بیوتیک‌ها نیازمند همکاری بین‌بخشی، آموزش پزشکان و اطلاع‌رسانی مؤثر به عموم مردم است».

هشدار اروپا به شیوع آنفلوانزا

ایسنا: مقام‌های بهداشتی اروپا از افراد در معرض خطر می‌خواهند هرچه زودتر برای تزریق واکسن آنفلوانزا اقدام کنند. مقام‌های بهداشتی در اروپا خود را برای فصل سخت آنفلوانزا آماده می‌کنند، زیرا یک سویه ویروسی جدید به‌طور «غیرمعمول زودهنگام» در سراسر این بلوک در حال گسترش است. طبق گزارش تازه مرکز اروپایی پیشگیری و کنترل بیماری‌ها (ECDC) که اتحادیه اروپا، ایسلند، لیختن‌اشتاین و نورژ را پوشش می‌دهد، مقام‌ها موارد آنفلوانزا را سه تا چهار هفته زودتر از دو سال گذشته شناسایی کرده‌اند. به گفته این نهاد، یک سویه تازه از آنفلوانزای A با نام زیرشاخه K از H۳N۲ محرک گسترش ویروس است. این همان واریانته‌ای است که در کشورهای مانند انگلیس نیز مشاهده می‌شود؛ جایی که همچنین نشانه‌هایی از فصلی زودتر و سخت‌تر آنفلوانزا دیده شده است. به گزارش یورونیوز، ECDC توصیه کرد که واکسیناسیون «بدون تأخیر» برای سالمندان، زنان باردار، افراد دارای مشکلات مزمن، سالمات با سیستم ایمنی تضعیف‌شده، کارکنان حوزه سلامت و کسانی که در مراکز مراقبت طولانی‌مدت یا سایر محیط‌های جمعی زندگی می‌کنند، انجام شود.

در مدارس ابتدایی، مشاور نداریم

ایسنا: مدیر کل امور تربیتی، مشاوره و مراقبت در برابر آسیب‌های اجتماعی وزارت آموزش و پرورش با بیان اینکه دوره بلوغ هم برای دختران و هم برای پسران بسیار مرحله حساسی به‌لحاظ تغییرات هیجانی، جسمانی و روانی است گفت: با وجود ضرورتی که وجود مشاور برای مدرسه ابتدایی دارد، در مدارس ابتدایی مشاور نداریم و تعداد محدودی مدارس هستند که مشاور به آنها تعلق می‌گیرد. سمیه ابراهیمی با بیان اینکه سن بلوغ در دختران پایین آمده است، گفت: «برای دانش‌آموزان پایه هفتم کتاب تفکر و سبک زندگی در نظر گرفته شده اما برای دانش‌آموزان دبستانی در بحث بلوغ، مراقبان سلامت به موضوع ورود می‌کنند تا آموزش‌های ویژه بلوغ را به دانش‌آموز ارائه می‌دهد. افزود: «با اینکه مراقب سلامت همان مربی بهداشت مدرسه است که آموزش‌ها را کامل به دانش‌آموز ارائه می‌دهد، افزود: «با اینکه حضور مشاور برای مدرسه ابتدایی ضرورت دارد، در مدارس ابتدایی مشاور نداریم و تعداد محدودی مدرسه هستند که مشاور به آنها تعلق می‌گیرد». ابراهیمی ادامه داد: «دوره بلوغ هم برای دختران و هم برای پسران بسیار مرحله حساسی به‌لحاظ تغییرات هیجانی، جسمانی و روانی است؛ بنابراین موشن‌های بسیاری در مورد اینکه خود دانش‌آموز محور مراقبت جسمانی و روانی و هیجانی از خود را داشته باشد و قطور با اینن تغییرات کنار بیاید و آنها را بپذیرد، بخش کرده‌ایم».